

«T'havies recollit els cabells amb un mocador blanc que t'embolicava les orelles i que et lligaves al cim del cap amb un llaç. Duies una samarreta de tirants no més amples que una tija i havies pensat que els shorts no et calien, que amb la calceta del biquini en tenies prou per anar del poble fins a la mar [...]. Jugaves a ser Lolita [...]. Oh, Lolita del meu cor.» Elisabet Riera debuta en català amb una novel·la que rescata el motiu literari de la nímfula de Nabokov per donar fil a una trama poc convencional: *Llum* és la història d'amor i de sexe entre una nena preadolescent de dotze anys i una dona que ronda la quarantena, explicada «sense sordidesa», amb un estil sobri que pretén ser «líric i bell» —segons afirma la mateixa autora. La narradora és, doncs, una dona madura i solitària, que, després de vint anys d'exili a Londres i després que la seva excompanya sentimental la fes fora del pis, decideix tornar als seus orígens, a un petit poble de l'Empordà, quan li arriba la notícia que el seu pare ha mort i li ha deixat en herència la casa. Era un dia gris d'hivern, plovia... i, de cop i volta, enmig de la foscor, la narradora s'inquieta i surt a la finestra corrents. Havia sentit que algú cridava «Llum». Era la primera vegada que la veia; destacava entre tota la canalla. És clar, el seu nom era com un «cop de sol», en un dia obscur.

Tot i així, aquesta narració no es pot llegir de manera lineal, com han fet aquells que l'han etiquetat com a polèmica i, fins i tot, escabrosa. És molt més: és tot un text per explorar. A tra-

La reconstrucció homosexual d'un mite poc convencional

Elisabet Riera

Llum

L'Altra, Barcelona, 2017

230 pàgs.

vés d'una estratègia narrativa en forma d'una llarga carta d'amor que pretén reconstruir les experiències entre la narradora i la nímfula, es dibuixa un arc narratiu, que representa un viatge que va des de l'obscuritat fins a la llum. La relació sentimental entre aquests dos individus naix de la necessitat, del desig, de l'impuls. Deixant de banda la carnalitat exasperada de la Lolita de Nabokov, aquestes dues protagonistes cerquen l'una en l'altra allò que els falta —«Jo era alhora el teu model i la matèria que tu et modelaves». Mentre Llum cerca en la narradora noves experiències, com descobrir un món de literatura o el desig carnal i el sexe, la narradora busca en la nena de dotze anys recuperar la innocència i la fe, l'alegria, la il·lusió perduda i també el desig. La narradora s'emmiralla en la nena, que encarna, al cap i a la fi, la seva infantesa enyorada, el temps passat que encara pesa en el present, en

tant que ha estat ignorat durant molts anys. Experiències mal païdes, és clar: la narradora no va conèixer mai la seva mare i el seu pare no en va voler parlar. I el passat no es pot pas canviar ni, molt menys, s'hi pot retornar, si més no en persona, però sí que es pot intentar reconstruir-lo. I, en aquesta part, torna a intervenir-hi la Llum, que, de tant en tant, ajuda la narradora a furgar per la casa per enxampar els esperits dels temps passats, representats en trossos de fotos, en jaquetes de pell polsegoses, en habitacions mai descobertes... La història amorosa i sentimental entre la nena i la narradora ens serveix, en realitat, com una excusa per parlar del pas del temps.

Llum és la redescoberta de la fe i de l'alegria, que simbolitza l'evolució personal de la protagonista que, a través del diàleg i del contacte amb la nena preadolescent, aconsegueix raonar i fer les paus amb el seu passat i amb la casa de poble, on es trobava empresonada la seva infantesa. Al cap i a la fi, aquest intercanvi de paraules, de sentiments, entre les dues protagonistes del llibre, no és més que el diàleg entre la narradora de quaranta anys i els objectes vells de la casa del poble, la discussió interior entre el present i el passat, que estan buscant arribar a un punt d'enllaç. M.ª Àngeles Cabré ha classificat la novel·la d'Elisabet Riera dins una «cadena literària» que —culturalment i des del feminisme de la diferència— titlla de «femenina». Val la pena de pensar-hi.

Paula Marqués

ELS LLIBRES DE L'AVENÇ

Eduard Riu-Barrera (ed.)
Viatge a la Rússia soviètica

Joan-Daniel Bezsonoff
El fill del coronel

Judith Rohrer
La nova escola catalana

Maria Campillo (ed.)
La Brigada del Vidre

elsllibresdelavenc.cat

